

Még a csillagok is

1. fejezet: A gyerekkor - Evan

—Pont ilyen hiábavaló—összegezte a vén órasmester, pipára gyújtott, és az ablak felé intett,— pont ilyen hiábavaló.

A kisfiú, öt-hat éves apró kis jószág, felkapaszkodott a széles ablakpárkányra. Meredten bámult ki a kavargó sötétségbe, orrocskája kerek foltot hagyott a vastag üvegen. Erőltette a szemét, de a tomboló hóviharon kívül semmit sem látott. Visszafordult a pipázó órasmester felé.

—Nem látok semmit—mondta lassan. Nem szerette, amikor nagyapja így beszélt, ilyen elmosódottan, zavarosan, amit ő nem értett. Az öreg csak bólintott.

—Pontosan. Ami odakint van, az az élet. Olyan, mint az élet. Ennyit látsz belőle, pontosan ennyit, mintha a hóviharon keresztül akarnál átnézni a szomszédba.

A fiúcska csak nézte a nagyapját. Gyerekfejében a hó csupa szépséget jelentett, vidámságot, karácsonyt és hőembereket, sült pulykát és ajándékot. Össze volt zavarodva.

—De hát minden odakint van—mondta végül, és visszanézett a hóviharra.—Most nem látszik, de minden odakint van, papa, semmi sem ment sehova.—Furcsa félelem fészkelte magát a szívébe, bár ekkor még nem tudott nevet adni az érzésnek, ami egymáshoz préselte a bordáit.

Az öreg hümmögött, megszívta a pipát, és felállt. Vén térdei törődötten megreccsentek. Odament az ablakpárkányon térdelő fiúcskához. *Kicsi vagy te még ehhez*, gondolta, *bár soha nem nőnél fel, minek is mondok neked ilyeneket?* Tudta, hogy önző dolog a saját démonjaival traktálni egy gyereket. A fiúcska megfordult, hatalmas, mélybarna szemeit rászegezte, és feltette a kérdést, amitől az öreg azóta félt, hogy a fiúcska megtanult szavakat formálni.

—Azért beszélsz így, mert anya még nem jött haza?

Az öreg órasmester halványan megrázta a fejét, és az ölébe emelte a törékeny gyereket.— Segítesz nekem összerakni a nagy kakukkos órát?

A fiúcska arca felragyogott, és az órasmester nyaka köré fonta a karjait.—Megnézhetem majd, hogyan ugrik ki a kakukk?—kérdezte izgatottan. Az öreg bólintott.

—Bármit. Bármit a világon, Evan.

Elindultak a műhely felé.

Evan már egészen korán lekötötte, miközben nagyapját figyelte óraszerelés közben. Szinte itta magába a látványt, ahogy az öreg, inas ujjak elegáns, finom mozdulatokkal dolgoztak a fogaskerek, csavarok és aranyozott számlapok kényes természetén, hogy a végén egy tökéletes

Timár Bianka: Még a csillagok is

szerkezet jöhessen létre, ami megállítja az időt. Lenyűgözte a kép, ahogy nagyapja hangot ad a múltó időnek, mintha mederbe terelné, mintha megfogná, mintha iga elé kötné.

De Evant a napfény is lekötötte, ami visszacsillant a pávaszem foltjairól vagy a kankalin sárgájáról. Lenyűgözte a gombák kalapja, a feketerigó fűtje, a levelibékák zöldje, a bagoly huhogása, a katicák pöttyei, a méhek döngicsélése. Egész napokat volt képes kint tölteni az erdőben, amíg nagyapja órákat szerelt.

Még régebben talált rá, vissza-vissza járt, egyre többet, egyre tovább. Szépen lassan a lelkébe épült. Régi gyerekotthon a ködbe borult erdő mélyén, beomlott tető, korhadó ajtók, málló falak, zöldellő gyomszőnyeg. A romos villa néhány sarkán még állt a lépcső, fel lehetett kapaszkodni a nyikorgó maradványokon. Ha esett, halk kopogás visszhangzott a megmaradt cserepeken, vasárnapot csempészett az erdő nyugalmaiba. Ha vihar tombolt, a szél táncot járt a nappali helyén beintegető fák ágai között, kipróbálta, nyöszörögnek-e a megmaradt ablaktáblák, megzörgette őket, bekopogott, aztán beengedte magát, felmászott az emeleti hálósobákba, bekukkantott mindenhova, és amikor meglelte, beletúrt az aprócska fiúcska tintasötét fűtjeibe. A fiúcska ilyenkor mindig nevetett. Úgy képzelte, édesanyja üzen neki, mindjárt otthon vagyok, vigyázok rád, itt vagyok. Mosolygott.

Az egyik megmaradt falon ült, kitelepedett az ablakba, feje felett lombsátor és megégett gerendák, eső csepeg le a puhazöld leveleken, köd fátyolujjai cirógtják a dermedten kóválygó időt, a fiúcska nem sietteti, hagyja megtelepedni maga mellett, van hely, van még hely.

Kilógatta a lábait, cipőjén sár és por, ujjai az ablakkeretbe kapaszkodnak, sötét fűtjei az eső párájától nehezek, meztelen lábszárát karcolások és horzsolások borítják, az erdő csókjai, titkos utak nyomai, fehér ingjén barna foltok, mennyit, de mennyit jelentenek ezek a foltok, csupa-csupa titkos boldogság megannyi nyoma, egyiket sem adná a világért.

Fejét nekibiccentette a korhadó keretnek, tekintete megpihent a fák között. Sajátjának érezte a pillanatot, egy világnak, a világnak. Sajátjának érezte a régi házat a repedések között befűtülő széllel, a falakon lecsorgó esőcseppekkel, a mocskos padlón heverő gazdátlan játékokkal.

Sajátjának érezte és a részének érezte, otthon volt itt, sosem akart hazamenni, de nem szeretne volna, ha valaki itt rálel. Keringtek legendák az erdőben rohadó gyerekotthonról, gyerekfejjel is ostobaságnak tűnő legendák a kötelezően szereplő szellemekkel és kísértő múlttal. Nem bánta. Távol tartott mindenkit. Nem bánta a legendákat, miattuk lehetett egyedül az övé a ház.

Néha elképzelte a gyerekeket, akik itt haltak meg. Talán éppen a kertben játszottak vagy a hatalmas kandalló előtt ülve hallgattak mesét, vacsorához terítették, lefekvéshez készülődtek,

Timár Bianka: Még a csillagok is

amikor valaki megnyomott egy gombot, ők pedig örökre elaludtak, mintha csak gyertyák lettek volna egy születésnap tortán.

Elszomorodott, ha eszébe jutott, nem szeretett a legutolsó fejezetre gondolni, mégis rengetegszer elképzelte őket. Szerette a régi házat a ködös erdő mélyén, biztonságban érezte magát egy múltban, ami nem tartozott hozzá, mégis magába fogadta, mintha csak egy lenne a rég halott gyerekek közül.

Néha azt kívánta, bár így lenne, szavak nélkül sóhajtott érte, nem is tudta, mire vágyik, nem ismerte hozzá a szavakat, mégis, mégis néha, néha bár így lenne. Aztán a szél a hajába túrt, és az apróska fiúcska elmosolyodott, *anya otthon vár, gondolta, most, most mondta, gyerünk haza, otthon van.*

Amikor csupa foltos ingjében, szétkaristolt lábszárakkal hazaérkezett, nagyapja felkapta, hol csatangoltál, te gyerek, magához szorította, a hétszentségit, megint az erdőben bolyongtál, te kis csacsi, a hétszentségit. Nagypapának mindig olyan vicces szaga volt ilyenkor, olyan, mint azoké a furcsa színű italoké, amikből ő nem ihat.

Miután nagyapa ágyba dugta, visszatért a korhadó házhoz, gondolatban újra végigjárta az üres szobákat, mindegyiket, újra és újra. És ilyenkor egyik szoba sem volt üres. Tűz lobogott a kandallóban, színes szőnyeg előtte, gyerekek kuporogtak egy puha mosolyú nő lábánál, kint hó szállingózott, bent mese keringőzött a karácsonyillatú levegőben, színes fények úsztak a falakon, a konyhából sülő hús illata kúszott elő. Valami facsarta belül, mintha sírnia kellene, de nem értette, olyan szép volt minden, miért akart sírni? A nő felpillantott, tekintete megtalálta, kezét kinyújtotta. Gyere ide, hívta, gyere ide közénk! Evan csak most ismerte fel. Miért csak most ismerte fel?

Anya, sóhajtott, nem akarta elhinni, anya! Odarohant hozzá, a karjaiba ugrott, anya magához ölelte, itt vagyok, Evan, kicsim, annyiszor mondtam, itt vagyok.

Ő csak ölelte, nem akarta elengedni, még, még, anya, úgy hiányoztál! Te is nekem, te is nekem. Végre itt vagy! Olyan boldog volt. Olyan nagyon boldog volt.

Mosollyal az arcán aludt, apróska alakja szinte elveszett a hatalmas dunyhák között, álmában néha felsóhajtott. Nagyapja az ajtóban állt. Nézte. Ráncokkal szabdalt arcán újabb vonal a fájdalom.

Három hónappal később halt meg. Agyvérzést kapott, összeesett, beverte a fejét. Evan talált rá, az erdőből jött vissza egy langyos júniusi estén, fülében tücskök zenebonája, arcán csaláncsípések, karján karcolások, cipőcskéi latyaktól csatakosak. Egy erdei egeret mentett ki a használhatatlanná rohadt szökőkút betonmedencéjéből a gyereketthon mögötti elvadult kertben. Alig lépett be a házba, már szólongatta a nagyapját, hogy elmesélje a kalandot, de nem érkezett válasz.

Timár Bianka: Még a csillagok is

Amikor meglátta a nagyapját, tudta, hogy baj van. Vér csöpögött a padlóra szórt fogaskerekekre, a néma csöndben minden tocchanás szellemsóhajnak hatott. Evan csak évekkel később hallotta meg a csendet - amikor a nagyapja meghalt, megállt az összes órája.

A temetést a városka egyetlen templomában tartották. A koporsón fehér volt a lilium, a rózsza és a kardvirág. A levegőben tömjénszaggal keveredett az elmúlás.

Evan a feje felett kergetőző angyalokat figyelte, a freskók kifakultak az eltelt évtizedek alatt és megfeketedtek a folyton égő gyertyáktól, egyedül az arany csillant még sötéten a koszréteg alatt, a többi szín eltűnt, mintha sosem léteztek volna.

Amikor a pap kézen fogta a szertartás után az ötéves fiúcskát, az bizalommal csúsztotta a kezét a kérges tenyérbe, az érintés a nagyapjára emlékeztette. Így sétáltak át a főhajón a templom kapujában várakozó férfiig. A férfi kopott felöltője talán a gyász előtt hajtott fejet, megszürkült kalapja árnyékot vetett sovány arcára. Rá sem nézett a papra, csak Evan tekintetét kereste.

—Olyan szemed van, mint anyádnak—morogta, amikor találkozott a pillantásuk, és megragadta a fiúcska kezét.—Gyere.

Evan legszívesebben a pap háta mögé bújt volna, de az apja elkapta, maga után húzta, szinte kirángatta a kocsiiig, kirántotta a hátsó ajtót, és belökte az ülésre a megszeppent fiúcskát.

Evan egész úton az ablaküvegen lecsorgó esőcseppeket figyelte, engedte, hogy a hideg az összes izmát átjárja, aprócska kezei ökölben. Nem mert sírni. Nagyokat nyelt, de csendben és mozdulatlanul, az esőcseppeket figyelte, mindig válaszolt egyet, aminek szurkolhatott, aminek követte az útját, ráharapott az ajkára, amikor ki akart buggyanni belőle a fájdalom, és este, amikor egy idegen ágyban feküdt egy idegen házban egy idegen férfinél, aki az apjának hívta magát, összekucorodott a dohszagot árasztó takaró alatt, hideg volt, annyira nagyon hideg, mozdulni sem tudott. Az ajtó alatt halvány fénycsík világított, valahonnan egy focimeccs döngicsélése szűrődött be, és Evan ekkor döbbent rá, hogy nagyapa nem takarja be többé. Az ajkára harapott, hogy visszatartsa a kibuggyanni készülő fájdalmat, de csak egy gyerek volt, csak öt éves volt, egy ötéves gyerek, aki mindenkit elveszített. *Anya még nem jött haza és nagyapát elvitte a hóvihar.* Könnyek áztatták a párnáját, egész teste reszketett, és végül nem bírta tovább. Kipattant az ágyból, pulcsit vett magára, hátára kanyarította kis hátizsákját pótolhatatlan kincseivel, cipőt húzott és kiosont a házból. Lábujihegyen surrant el a nappali mellett, apja hangosan horkolva terült el az olvasófotelében, körülötte a színes, furcsa szagú üvegek. A bejárati ajtó nem volt zárva. Kinyitotta, kislisszolt és meg sem állt a gyereketthonig, aprócska teste összes erejét beleadva futott az erdő felé, a biztonság felé, kezecskéi ökölbe szorultak, tüdeje szúrta, futott a gazonon át biztonságig, haza, már nagyapa is ott várja.

Timár Bianka: Még a csillagok is

A mellé húzódo polgárőr autója állította meg, felkapták, visszavitték. Az apja csak akkor nyitott ajtót, amikor a polgárőr már ököllel ütötte a törődött fát. Mocskos pulcsija alól kibuggyant a pocakja, egyik kezének sárgás körmű ujjjaival megvakarta több napos borostáját, csipás szemei megtalálták a rúgkapáló, kétségbeesett, kimerült fiúcskát. Evan nem akart ránézni, szabadulni akart, ütött, rúgott, harapott, a polgárőr majdnem fel is képelte.

—Nevelje meg a fiát—mondta, Evan apja kurtán bólintott, vasmarkában Evan törékeny csuklója, mormogott egy köszönömöt, és becsapta az ajtót. Aznap este verte meg Evan először. Akkora pofont kevert le neki, hogy a fiúcska nekivágódott az előszoba szürkére kopott falának, és elterült a rongyos szőnyegen. Arca azonnal dagadni kezdett, szája sarkából vércsík folyt le. Kezecskei ökölbe szorulva maradtak.

—Takarodj vissza az ágyadba—mondta az apja.

Az apja a következő héten nem szólt hozzá. Napközben volt, hogy eltűnt és csak estére ért haza, máskor este ment el és csak reggel érkezett vissza. Ahogy teltek a hónapok majd az évek, Evan megtanulta, mikor szólhat és mikor nem, mikor kap enni és mikor nem, mikor létezhet és mikor nem.

A tizedik születésnapjára egy kiskutyát kapott. El sem akarta hinni, csak ült törökülésben a nappali megviselt szőnyegén, és nézte, ahogy az a bolond kis szörgombolyag kiserencsétlenkedi magát a dobozból, elterül a padlón, majd elégedett lihegéssel feltápáskodik, nekilendül, és örült farkcsóválással körbenyargalja a másfél szobát, végül satufékkal megérkezett, hogy Evan ölébe másszon és végignyálja az arcát. Az apja aznap otthon volt, Evan pedig hirtelen nem is tudta mire vélni az ajándékot. Rettegett a születésnapoktól.

—Boldog születésnapot, fiam—mondta az apja, hangjára összeresztett,—tíz éves lettél, hm, szinte férfikor.—Elhallgatott, Evan moccani sem mert, a kiskutya az ölében lihegett. Apja lassan folytatta, ujjai minden szónál dobbantak egyet a vén fotel foszló műbőr borításán.—Ha anyád most látna...

Nem fejezte be a talán el sem kezdett mondatot, úgy tűnt, magának beszél. Evan csak bólintott, és a kis kölyök füle tövét kezdte vakargatni, hogy ne kelljen ránéznie. Hallotta, ahogy az apja feláll megviselt olvasófoteléből, a szeme sarkából látta, ahogy int neki. A hóna alá kapta a kiskutyát, és kiment utána.

Apja a kertre néző terasz egyik sarkában állt, tekintete a foltokban kopaszodó pázsiton. Evan két méterre állt meg tőle, lábai szinte a földbe gyökereztek. Az apja nem nézett rá. Az apja szinte soha nem nézett rá.

Timár Bianka: Még a csillagok is

—Tudod, miért kaptad?—kérdezte, hangja monoton és semleges, színtelenül nyugodt. Evan tudta, hogy válaszolnia kell, de képtelen volt rá, és lassan túl hosszú pillanatok teltek el apja utolsó szavai óta.

—Ma van a születésnapom—mormolta halkan. Az apja felmordult, korábbi szinte nyugodt énje egyetlen pillanat alatt tűnt el

—Parancsolsz?—vakkantotta idegesen.

Evan kihúzta magát, lerakta a zsemleszín kis gombócot maga mellé.—A születésnapomra kaptam.

Tiszta, sötét tekintete a márványból faragott, zuzmótól és mohától mocskosszöld korlátra támaszkodó férfin, hangja egyenletes és nyugodt, lába mellett a kiskutya piheg. Apja bólintott.

—Szeretnék mutatni neked valamit, fiam. Fáradj ide!—És intett. Pillantása már-már gunyorosnak hatott, mintha magában mulatna valamin.

Evan elindult, a zsemlegombóc vidáman ugrált mellette. Apja a kutyára vicsorított, az dermedten állt meg. Evan ment tovább. Megállt az apjával szemben, az intett, hogy álljon mellé. Megtette. A kiskutya érdeklődve pislogott feléjük. Az apja pisztolyt húzott elő zsírfoltos felöltője alól, és egyetlen mozdulattal lelőtte a kölyköt. A kiskutya fel sem nyikkant, vére ragacsos vörösbe borította a terasz felrepedezett márványát. Evan összeszorította az ajkait, hogy ne bukjon ki belőle a zokogás. Az apja elrakta a fegyvert.

—Ez történt anyáddal is, fiam—mondta rá sem nézve,—azzal a különbséggel, hogy vele te tetted ezt.—Letérdelt a fiúhoz. A fiú ökölbe szorította a kezét, mindent megtett, hogy leplezze izmai remegését. Apja a vállára tette a kezét, és mélyen a szemébe nézett.—Takarodj.

Evan bólintott, arcizmai szoborrá dermedtek, torkát görcsös zokogás szorította össze, körmei a tenyerébe vájtak. Visszamentek a házba. Soha többé nem beszéltek arról, ami a teraszon történt. Egészen addig, amíg évekkel később Felix meg nem kérdezte, hogy Evan szerint is a mopsz-e a világ leghasznavehetetlenebb kutyája és mi lenne, ha inkább labradort tartanának.